

KẾT QUẢ KIỂM ĐỊNH THỐNG KÊ TRẮC NGHIỆM “XÁC ĐỊNH KHUYNH HƯỚNG HÀNH VI LỆCH CHUẨN”

Võ Thị Minh Chí

Viện Nghiên cứu Sư phạm, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Tóm tắt. Do hoàn cảnh thực tế, việc sử dụng trắc nghiệm của nước ngoài về hành vi lệch chuẩn, vốn được xây dựng trên các tiêu chí đánh giá theo quy định chung của Tổ chức Y tế Thế giới không chỉ phù hợp, mà còn khả thi. Tuy nhiên, trước khi sử dụng những trắc nghiệm này, việc kiểm định thống kê (hay tiến hành nghiên cứu thử) để điều chỉnh, sửa chữa việc biểu đạt... các chỉ báo cho phù hợp với khách thể nghiên cứu là điều cần thiết, tránh sai sót khi đưa ra kết quả chẩn đoán, góp phần giáo dục kịp thời các hành vi lệch chuẩn ở học sinh. Nội dung bài báo nói về kết quả kiểm định thống kê thu được từ trắc nghiệm: “Xác định khuynh hướng hành vi lệch chuẩn”.

Từ khóa: Trắc nghiệm tâm lí, kiểm định thống kê, độ tin cậy, độ hiệu lực.

1. Mở đầu

Ngày nay, việc sử dụng các trắc nghiệm để chẩn đoán, nhận biết, xác định các đặc điểm hành vi “không bình thường” của học sinh là khả thi và được coi là công cụ “trao tay” để giáo viên định hướng, nhận biết tình huống [4], đưa ra quyết sách xử lí phù hợp, góp phần nâng cao việc hiểu và giáo dục học sinh.

Tuy nhiên, một khó khăn nảy sinh là các trắc nghiệm nói chung, trắc nghiệm chẩn đoán hành vi lệch chuẩn nói riêng ở Việt Nam được xây dựng còn rất ít, do vậy, phải sử dụng các công cụ của nước ngoài, với các quy định nghiêm ngặt. Các trắc nghiệm chẩn đoán hành vi lệch chuẩn khi sử dụng ở các nước khác nhau có phần dễ hơn, so với các trắc nghiệm ở các lĩnh vực khác vì nội dung của nó được xây dựng dựa theo các tiêu chí và chỉ báo của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), được phổ biến toàn cầu, nhưng kiểm định thống kê là điều kiện không thể thiếu được trong quy trình tiến đến sử dụng các trắc nghiệm này [4]. Có như vậy, kết quả chẩn đoán thu được mới chính xác, không bị sai lệch.

Ngày nhận bài: 15/2/2015 Ngày nhận đăng: 12/4/2015
Liên hệ: Võ Thị Minh Chí, e-mail: minhchi12a4h@yahoo.com

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Các khái niệm công cụ

2.1.1. Trắc nghiệm tâm lí (Psychological Test)

Theo F.S. Freedman “Trắc nghiệm tâm lí là một công cụ đã được tiêu chuẩn hóa, dùng để đo lường khách quan một hay nhiều khía cạnh của nhân cách hoàn chỉnh qua những mẫu trả lời bằng ngôn ngữ hay phi ngôn ngữ hoặc những loại hành vi khác” [7].

Còn theo cô Bs. Nguyễn Khắc Viện – Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Tâm lí trẻ em N-T, thì: “Trắc nghiệm tâm lí là một hệ thống biện pháp đã được chuẩn hóa về kĩ thuật, được quy định về nội dung và cách làm, nhằm đánh giá ứng xử và kết quả hoạt động của một người hay một nhóm người, cung cấp một chỉ báo về tâm lí (trí lực, cảm xúc, năng lực, nét nhân cách. . .) trên cơ sở đối chiếu với một thang đo đã được tiêu chuẩn hóa hoặc với một hệ thống phân loại trên những nhóm mẫu khác nhau về phương diện xã hội” [5].

Như vậy, có thể hiểu một cách chung nhất về trắc nghiệm: Đó là hệ thống các bài tập – công cụ đã được chuẩn hóa cả trong trình bày lẫn xử lí kết quả; kết quả nghiên cứu không bị phụ thuộc vào ảnh hưởng của tình huống thực nghiệm và nhân cách nhà tâm lí học; có sự đối chiếu của các số liệu thu được từ khách thể nghiên cứu với tài liệu (thang đo) đã được tiêu chuẩn hóa.

2.1.2. Kiểm định thống kê (Statistical Test)

Là một bước trong quy trình nghiên cứu, được sử dụng cùng với các số liệu định lượng để khẳng định tính đúng đắn (có hay không) của giả thuyết đặt ra, liên quan đến số lượng mẫu khách thể nghiên cứu. Do đó, trước khi đưa một trắc nghiệm tâm lí vào sử dụng (dù là trắc nghiệm của nước ngoài hay trắc nghiệm thiết kế) thì việc kiểm định thống kê phải coi là điều kiện bắt buộc. Các nội dung cần kiểm định là xác định độ tin cậy, độ hiệu lực của trắc nghiệm và đánh giá hệ số tương quan của các thang đo trong trắc nghiệm [3]. Trong nghiên cứu này, độ tin cậy được đánh giá bằng chỉ số Cronbach’s alpha; độ hiệu lực được đánh giá bằng chỉ số KMO. Tất cả các thao tác tính toán trên đều có thể chạy trên phần mềm SPSS, phiên bản 16.0.

2.1.3. Độ tin cậy của trắc nghiệm (Test reliability)

Độ tin cậy của một trắc nghiệm nói lên rằng, trắc nghiệm đó đo đúng cái nó được thiết kế để đo. Một trắc nghiệm có độ tin cậy tốt được xác định như là một trắc nghiệm trên đó mọi người đạt số điểm tương tự ở những lần đo khác nhau. Độ tin cậy của một phép đo nằm trong khoảng từ 0,00 đến 1,00 và là cao khi bằng 0,80. Có nhiều phương pháp khác nhau để đánh giá độ tin cậy của trắc nghiệm tùy theo mục đích của nghiên cứu. Nghiên cứu này đánh giá độ phù hợp của từng item thông qua việc sử dụng mô hình Cronbach’s Coefficient Alpha. Đây là mô hình đánh giá độ tin cậy của phép đo dựa trên sự tính toán phương sai của từng item với điểm của tổng các item còn lại của phép đo.

2.1.4. Độ hiệu lực của trắc nghiệm (Test validity)

Độ hiệu lực của trắc nghiệm được xác định như là mức độ chính xác mà trắc nghiệm đó đo đúng cái cấu trúc nó được thiết kế để đo. Có độ hiệu lực nội dung (content validity), độ hiệu lực cấu trúc (construct validity), độ hiệu lực tiêu chuẩn (criterion validity), độ hiệu lực dự báo (predictive

validity). Phương pháp được sử dụng để đánh giá độ hiệu lực là phân tích yếu tố. Một thang đo có độ hiệu lực tốt đòi hỏi các item phải có tính đồng nhất, tức là phải có độ chứa tương quan factor lớn hơn 0,30. Nghiên cứu này đánh giá độ hiệu lực nội dung của trắc nghiệm thông qua hệ số Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) and Bartlett's Test of Sphericity.

2.2. Tổ chức nghiên cứu

Trắc nghiệm “Xác định khuynh hướng hành vi lệch chuẩn” được nhóm nghiên cứu đề tài SPHN 14-390-VNCSP tiến hành kiểm định thống kê ở giai đoạn sau nghiên cứu thử (pilot study) trên số lượng lớn học sinh các trường Trung học khác nhau tại Hà Nội.

2.3. Giới thiệu phương pháp nghiên cứu

Phương pháp – Trắc nghiệm “Xác định khuynh hướng hành vi lệch chuẩn” ở học sinh do tác giả A.N. Orion (Nga) thiết kế [1]. Phương pháp được chỉ định để trắc đặc tâm thế của trẻ thiếu niên có các dạng hành vi lệch chuẩn trong thực tế và đề xuất dưới dạng một thang đo chuẩn hóa gồm 98 item, tập hợp các thang đo chẩn đoán đã được chuyên môn hóa nhằm định hướng tâm thế hiện thực hóa các hành vi lệch chuẩn. Các dạng hành vi được đề cập trong trắc nghiệm là:

- + Tâm thế với mong muốn của xã hội – thang 1;
- + Khuynh hướng vượt qua các chuẩn mực và quy định – thang 2;
- + Khuynh hướng với các hành vi phạm tội – thang 3;
- + Khuynh hướng hành vi gây nghiện – thang 4;
- + Khuynh hướng hành vi tự xâm hại – thang 5;
- + Khuynh hướng xâm kích và bạo lực – thang 6;
- + Khuynh hướng kiểm soát các phản ứng xúc cảm bằng ý chí – thang 7.

Trắc nghiệm đưa ra cách tính điểm và là cơ sở để định hướng điều chỉnh hành vi theo mong muốn xã hội thông qua câu trả lời của khách thể nghiên cứu.

2.4. Kết quả kiểm định

2.4.1. Độ tin cậy

Bảng 1. Kết quả về độ tin cậy của item

Cronbach's Alpha: 0,678; Số Items: 98

Item	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Item	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Item	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Item	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Item	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C1	,678	c21	,677	c41	,677	c61	,677	c81	,669
c2	,678	c22	,667	c42	,668	c62	,671	c82	,675
c3	,668	c23	,678	c43	,675	c63	,664	c83	,676
c4	,677	c24	,678	c44	,669	c64	,677	c84	,673
c5	,673	c25	,670	c45	,670	c65	,677	c85	,683
c6	,677	c26	,673	c46	,666	c66	,677	c86	,681
c7	,677	c27	,668	c47	,678	c67	,672	c87	,673

c8	,677	c28	,675	c48	,678	c68	,673	c88	,677
c9	,670	c29	,678	c49	,675	c69	,678	c89	,677
c10	,677	c30	,677	c50	,675	c70	,674	c90	,676
c11	,672	c31	,678	c51	,677	c71	,672	c91	,669
c12	,672	c32	,678	c52	,670	c72	,675	c92	,677
c13	,678	c33	,682	c53	,677	c73	,675	c93	,678
c14	,667	c34	,704	c54	,671	c74	,684	c94	,674
c15	,676	c35	,675	c55	,678	c75	,688	c95	,691
c16	,675	c36	,677	c56	,676	c76	,676	c96	,673
c17	,674	c37	,669	c57	,672	c77	,670	c97	,674
c18	,672	c38	,676	c58	,679	c78	,679	c98	,678
c19	,676	c39	,675	c59	,673	c79	,681		
c20	,676	c40	,673	c60	,662	c80	,679		

Điều kiện để chạy Cronbach’s alpha là: a/ Hệ số cronbach’s alpha tổng phải lớn hơn 0,60; b/ Hệ số tương quan biến – tổng phải lớn hơn 0,30. Kết quả thu được trên các item cho thấy các điều kiện trên về cơ bản đều được đáp ứng ngoại trừ còn có 8/98 item (chiếm 8,16%) mà nếu bỏ đi thì hệ số tương quan tổng sẽ tăng lên. Tuy nhiên, khi xem xét thêm thì thấy rằng, các item đó thỏa mãn điều kiện hệ số tương quan biến – tổng (lớn hơn 0,30); Ngoài ra, hệ số tương quan tổng sẽ tăng nếu xóa chúng đi song sẽ tăng không đáng kể. Trong khi đó, các item trong mô hình phải trải qua một quá trình nghiên cứu nên nhóm tác giả đã giữ lại bằng cách chỉnh sửa lại cách biểu đạt để tiếp tục phân tích ở các bước sau.

2.4.2. Độ hiệu lực

Bảng 2. Kết quả kiểm định độ hiệu lực của các mệnh đề – item

KMO and Bartlett’s Test
Kaiser–Meyer–Olkin Measure of Sampling Adequacy.: 0,68
Bartlett’s Test of Sphericity Approx. Chi-Square: 6537,645
Sphericity df: 4753
Sig.: 0,000

Item	Extraction	Item	Extraction	Item	Extraction	Item	Extraction	Item	Extraction
C1	,758	c21	,870	c41	,807	c61	,793	c81	,727
c2	,729	c22	,894	c42	,743	c62	,713	c82	,811
c3	,798	c23	,847	c43	,759	c63	,747	c83	,799
c4	,809	c24	,773	c44	,743	c64	,785	c84	,786
c5	,770	c25	,815	c45	,805	c65	,843	c85	,805
c6	,748	c26	,771	c46	,794	c66	,786	c86	,818
c7	,796	c27	,775	c47	,765	c67	,819	c87	,739
c8	,808	c28	,749	c48	,761	c68	,803	c88	,785
c9	,783	c29	,837	c49	,714	c69	,783	c89	,693
c10	,826	c30	,778	c50	,829	c70	,806	c90	,834
c11	,785	c31	,762	c51	,806	c71	,751	c91	,771
c12	,743	c32	,853	c52	,802	c72	,771	c92	,743
c13	,786	c33	,866	c53	,745	c73	,808	c93	,707
c14	,742	c34	,770	c54	,696	c74	,718	c94	,776

c15	,715	c35	,759	c55	,699	c75	,745	c95	,793
c16	,789	c36	,758	c56	,763	c76	,831	c96	,841
c17	,818	c37	,741	c57	,804	c77	,723	c97	,740
c18	,776	c38	,777	c58	,849	c78	,750	c98	,807
c19	,821	c39	,816	c59	,760	c79	,754		
c20	,798	c40	,801	c60	,703	c80	,767		

Kết quả kiểm định ở Bảng 2 cho thấy, hệ số KMO của tất cả các item trong trắc nghiệm đều nằm trong giới hạn cho phép.

2.4.3. Kết quả chỉnh sửa nội dung các item chưa đạt độ tin cậy cần thiết

Bảng 3. Các mệnh đề cần và đã chỉnh sửa

Stt	Trước chỉnh sửa	Sau chỉnh sửa
c13	Tôi chỉ luôn nói những điều đúng	Tôi luôn chỉ nói những điều đúng
c14	Nếu như con người luôn sử dụng các chất gây hưng phấn và ảnh hưởng đến tâm lí mà không để lại hậu quả nghiêm trọng thì đó cũng là điều hoàn toàn bình thường	Nếu như con người luôn sử dụng các chất gây hưng phấn và ảnh hưởng đến tâm lí mà không để lại hậu quả nguy hiểm thì đó cũng là điều hoàn toàn bình thường
c74	Rượu và thuốc lá là chất gây độc hại cho con người	Rượu và thuốc lá làm tăng độc hại cho con người
c75	Nếu như bị đánh, tôi không đánh lại	Khi bị người khác đánh, tôi ít khi đánh lại
c79	Đã có lúc tôi đi học muộn	Tôi có vài lần đi học muộn
c85	Tôi cảm thấy tôi không có khả năng đánh lại mọi người	Tôi cảm thấy mình không có khả năng đánh lại mọi người
c86	Việc bọn tôi phạm không bị khép tội sẽ làm mọi người tức giận	Mọi người sẽ tức giận, nếu bọn phạm tội không bị khép tội
c95	Tôi cho rằng, con người cần hoàn toàn từ chối những chất gây nghiện	Theo tôi, mọi người cần hoàn toàn từ chối với những chất gây nghiện

2.4.4. Trắc nghiệm sau khi chỉnh sửa

Bảng 4. Trắc nghiệm hoàn chỉnh sau khi đã chỉnh sửa

Stt	Nội dung
1	Tôi thích mặc quần áo không rực rỡ và tông màu trầm hơn
2	Đã xảy ra việc đáng lẽ phải làm hôm nay, tôi lại xếp làm vào ngày mai
3	Tôi rất hứng thú với việc ghi danh để tham gia vào các hành động chiến đấu
4	Đôi khi tôi cãi lại cha mẹ
5	Những ai ở thời niên thiếu chưa từng đánh nhau thì sẽ trưởng thành như đứa trẻ nhỏ và không thành đạt trong cuộc sống
6	Tôi sẽ đảm nhận một công việc nguy hiểm trong cuộc sống nếu như có người trả tiền “tốt” cho công việc đó
7	Đôi khi tôi cảm thấy bất an đến nỗi không thể ngồi yên tại một chỗ
8	Đôi khi tôi cũng nói phét
9	Nếu như có điều kiện để trở thành người lính thì tôi muốn làm phi công chiến đấu
10	Tôi đánh giá mọi người một cách thận trọng, dè dặt

11	Chỉ những người yếu đuối và nhút nhát thì mới thực hiện tất cả những quy định và điều luật
12	Tôi thích những công việc liên quan đến sự thay đổi chỗ làm và đi du lịch hơn
13	Tôi luôn chỉ nói những điều đúng
14	Nếu như con người luôn sử dụng các chất gây hưng phấn và ảnh hưởng đến tâm lí mà không để lại những hậu quả nguy hiểm thì đó cũng là điều hoàn toàn bình thường
15	Thậm chí ngay cả khi làm việc gì đó độc ác, tôi cũng cố gắng không văng tục, chửi bậy
16	Tôi là người thích săn bắn các loại thú dữ
17	Nếu như ai đó làm cho tôi tự ái, tôi nhất định phải trả thù.
18	Con người cần được quyền được uống các chất kích thích bao nhiêu mà họ muốn.
19	Khi bạn của tôi trễ hẹn, tôi thường vẫn giữ được sự bình tĩnh
20	Tôi thường gặp khó khăn với những công việc đòi hỏi phải hoàn thành trong thời hạn nhất định
21	Đôi khi tôi đi xuyên qua con phố mà tôi thấy thuận tiện, chứ không hẳn là những phố cần qua
22	Một số quy định và cấm đoán cần phải loại bỏ nếu như ở bạn có đam mê tình dục
23	Đã có lúc tôi không nghe lời cha mẹ
24	Nếu phải lựa chọn giữa tốc độ và độ an toàn khi mua ô tô thì tôi chọn độ an toàn
25	Tôi nghĩ rằng tôi rất thích học đấm bốc
26	Nếu được tự do lựa chọn nghề nghiệp thì tôi mong trở thành người nếm rượu
27	Tôi thường trải nghiệm những nhu cầu trong cảm giác mạnh
28	Đôi khi tôi muốn làm cho bản thân mình bị đau
29	Quan hệ của tôi với cuộc sống giống như trong câu tục ngữ “Uốn lưỡi bảy lần mới nói”
30	Tôi thường mua vé để đi lại trên các phương tiện giao thông công cộng
31	Trong số những người quen của tôi có những người rất mê mẩn với việc thử các chất độc hại
32	Tôi luôn thực hiện các lời hứa thậm chí ngay cả khi điều đó bất lợi với mình
33	Đã có lúc tôi rất muốn cãi nhau
34	Những người luôn đúng là những người trong cuộc sống đã thực hiện châm ngôn: “Nếu cấm thì rất muốn làm và sẽ làm được”
35	Đã có lúc ngẫu nhiên tôi rơi vào cuộc ẩu đả sau khi đã sử dụng những chất kích thích
36	Tôi rất ít khi thành công trong việc buộc mình phải tiếp tục công việc sau hàng loạt thất bại
37	Nếu như ở thời đại của chúng ta có cuộc chiến tranh của các lá bùa thì tôi nhất định tham gia vào cuộc chiến đó
38	Đã có lúc tôi nói không chính xác
39	Việc trêu tức nổi đau của mọi người, thậm chí, làm cho tôi dễ chịu
40	Tốt nhất là đồng ý với mọi người hơn là đi cãi nhau với họ
41	Nếu như tôi sinh từ thời tiền sử thì tôi đã trở thành tướng cướp chuyên nghiệp
42	Nếu như không có lối thoát thì cuộc trang cãi có thể giải quyết bằng một trận ẩu đả
43	Cha mẹ của tôi và những người lớn đã nói về sự bất an do tôi uống một chút rượu
44	Phong cách ăn mặc từ cái nhìn đầu tiên cho phép nhận ra con người trong đám đông
45	Nếu như trong một bộ phim mà không có những cuộc ẩu đả lịch sự nào thì đây là một bộ phim tồi
46	Khi mà con người khát vọng với những cảm giác và trải nghiệm mới không bình thường thì đây là bình thường
47	Đôi khi tôi cảm thấy buồn bã trong giờ học.
48	Tôi sẽ bắt xin lỗi nếu như ai đó vô tình dẫm vào chân tôi
49	Nếu như một người nào đó chọc tức tôi thì tôi sẵn sàng nói hết cho người đó những gì mà tôi nghĩ về anh ta

50	Tôi thích đi du lịch theo những tuyến đường không có sẵn
51	Tôi rất thích nghề làm xiếc với những con rắn độc
52	Nếu như bạn đã ngồi sau tay lái mô tô thì việc có giá nhất là chạy với tốc độ cao
53	Khi đọc các chuyện trinh thám thì tôi thường muốn những kẻ phạm tội tẩu thoát được
54	Đôi khi tôi không muốn nhìn cười khi nghe những câu chuyện tiểu lâm mất lịch sự
55	Tôi muốn thoát khỏi những cuộc khẩu chiến có thể gây ầm ĩ đến những người xung quanh
56	Tôi rất dễ nổi giận vì những việc nhỏ nhặt
57	Khi người phản ứng cáu giận với tôi, tôi thường cáu giận lại và ít khi trả lời họ
58	Tôi thích đọc truyện phiêu lưu mạo hiểm hơn là đọc về tình sử
59	Để nhận được một vài sự thỏa mãn nào đó thì việc phá vỡ những quy định và những điều cấm kị cũng có ý nghĩa
60	Tôi rất thích vào các nhóm mà ở đó, mọi người uống rượu và vui vẻ trong chừng mực
61	Tôi rất khó chịu khi nhìn thấy con gái hút thuốc
62	Tôi rất thích ở trong một nhóm bạn tốt, uống rượu có chừng mực
63	Đôi khi tôi cũng có mong muốn uống rượu, mặc dù tôi hiểu rằng không có thời gian và chỗ để uống
64	Thuốc lá làm yên lòng tôi trong những giây phút khó khăn
65	Đôi khi tôi cũng làm để buộc người khác phải sợ mình
66	Tôi có thể bằng bàn tay của mình nhắc cổ kẻ phạm tội và một cách đàng hoàng tuyên bố về những biện pháp trừng trị đó
67	Sự thỏa mãn chính là điều mà con người khát vọng trong cuộc sống
68	Tôi rất muốn được tham gia vào các cuộc đua xe máy
69	Tốt hơn là không nên đến gần tôi lúc tôi ở trong tâm trạng không tốt
70	Đôi khi tôi sẵn sàng là người đầu tiên làm những việc nguy hiểm
71	Tôi có thể hồi tưởng lại trường hợp khi tôi là con người độc ác tôi đã dùng tay nhặt một đồ đạc rơi xuống sàn và bẻ gãy nó
72	Tôi luôn yêu cầu để người xung quanh phải tôn trọng các quy định của mình
73	Tôi rất thích nhảy dù
74	Rượu và thuốc lá làm tăng độc hại cho con người
75	Khi bị người khác đánh, tôi ít khi đánh lại
76	Tôi không hài lòng với cảm giác rủi ro
77	Khi con người trong trận khẩu chiến cần đến các lời nói “mạnh” thì đây cũng là bình thường
78	Tôi thường xuyên không giữ được cảm xúc của mình
79	Tôi có vài lần đi học muộn
80	Tôi rất thích các nhóm có mọi người biết chia sẻ tình cảm với nhau
81	Sex là một trong những công việc chính trong đời sống của thanh niên
82	Tôi thường không thể không cãi nhau nếu ai đó không đồng ý với tôi
83	Đôi khi tôi không làm hết bài tập về nhà
84	Tôi thường hành động do ảnh hưởng của tâm trạng “1 phút”
85	Tôi cảm thấy mình không có khả năng đánh người.
86	Mọi người sẽ tức giận, nếu bọn phạm tội không bị khép tội
87	Đã xảy ra việc tôi buộc phải giấu người lớn một số hành vi của mình
88	Bản thân những kẻ ngổ là đối tượng để mọi người lừa gạt
89	Đôi khi tôi cáu giận đến mức mà phải đấm tay vào bàn
90	Tôi chỉ thể hiện đúng mình trong những tình huống bất ngờ và cảm giác bất an

91	Tôi sẽ sử dụng một cách mê mẩn những kích thích nếu như biết chắc chắn rằng chất đó không làm hại đến sức khỏe và không bị trừng phạt
92	Đôi khi tôi dùng chân trên cầu thì phía dưới có ai đó đã giơ tay về phía tôi
93	Mọi sự bần thiêu gây cho tôi sợ hãi hoặc là cảm giác buồn nôn
94	Khi làm việc gì độc ác thì tôi muốn bị ai đó đánh
95	Theo tôi, mọi người cần hoàn toàn từ chối sử dụng những chất gây nghiện
96	Tôi có thể vì tinh thần thể thao mà leo lên ống khói cao của nhà máy
97	Theo thời gian tôi có thể thực hiện ước vọng làm giảm nỗi đau của người khác
98	Tôi có thể điều khiển máy bay cánh quạt chỉ sau một vài lời giải thích ngắn gọn

2.4.5. Kết quả đánh giá hệ số tương quan giữa các thang đo

Sau khi sử dụng các thao tác chuyển đổi điểm số theo phần mềm SPSS, kết quả thu được phản ánh ở Bảng 5.

Bảng 5. Hệ số tương quan giữa các thang đo

	Thang1	Thang2	Thang3	Thang4	Thang5	Thang6	Thang7
Thang1	1,000	,212*	,242**	,275**	,278**	,285**	,196*
Thang2	,212*	1,000	,284**	,220*	,197 *	,211 *	,198 *
Thang3	,242**	,284**	1,000	,308**	,283**	,309**	,414**
Thang4	,275**	,220*	,308**	1,000	,442**	,197 *	,496**
Thang5	,278**	,197 *	,283**	,442**	1,000	,391**	,417**
Thang6	,285**	,211 *	,309**	,197 *	,391**	1,000	,120
Thang7	,196*	,198 *	,414**	,496**	,417**	,120	1,000

* Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed)

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

Kết quả trên cho thấy, các tiểu thang đo trong trắc nghiệm có mối liên quan chặt với nhau (ở mức 95% và 99%). Như vậy, về cấu trúc, trắc nghiệm: “xác định khuynh hướng hành vi lệch chuẩn” đã được kiểm định thống kê, cho phép được phổ biến cho giáo viên làm công cụ triển khai công tác giáo dục học sinh trong những tình huống cá biệt, góp phần nâng cao công tác giáo dục trong nhà trường. Sau khi được bồi dưỡng thực hành trắc nghiệm này, giáo viên nhà trường (THCS Dương Nội, Hà Nội) đã sử dụng để tiến hành nghiên cứu trên 04 học sinh của trường, mà theo họ, 3/4 em có hành vi lệch chuẩn (hành vi vượt qua các chuẩn mực và quy định). Số liệu của trắc nghiệm (do giáo viên nhà trường tiến hành) và kết quả phỏng vấn trực tiếp (do cán bộ nghiên cứu thực hiện) cho thấy, có số liệu định lượng cụ thể, làm cơ sở giúp giáo viên tư vấn, bàn bạc cùng gia đình học sinh tìm cách giáo dục các em.

3. Kết luận

Việc kiểm định thống kê trắc nghiệm giáo dục – làm cơ sở định hướng giáo dục học sinh, trước khi đem ra sử dụng là một khâu cần thiết và không thể thiếu. Trắc nghiệm “Xác định khuynh hướng hành vi lệch chuẩn” đã được kiểm định thống kê cho thấy, nội dung của trắc nghiệm đã phản ánh đúng mục đích cần đo; do vậy, có thể bồi dưỡng, phổ biến để giáo viên sử dụng với tư cách là công cụ định hướng giáo dục học sinh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] А.Н.Орел, 2005. *Определение склонности к отклоняющемуся поведению Психодиагностика личностных деформаций и отклоняющего поведения*. Издат. Института Психотерапии. Москва.
- [2] Lâm Quang Thiệp, 2008. *Trắc nghiệm và ứng dụng*. Nxb Khoa học và Kỹ thuật.
- [3] Nguyễn Công Khanh, 2009. *Phương pháp xử lý và phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS*. Nxb Giáo dục.
- [4] Nguyễn Thị Hoàng Yến và cs., 2015. *Xây dựng Bảng kiểm đánh giá sự phát triển của trẻ em Việt Nam*. Tạp chí Khoa học Giáo dục số 112 (1/2015), trang 7,8,22.
- [5] Nguyễn Khắc Viện, 1995. *Từ điển Tâm lý học*. Nxb Thế giới.
- [6] Sharon Lawner Weinberg, Sarah Knapp Abramowitz, 2002. *Data Analysis for the Behavioral Sciences Using SPSS*. Cambridge University Press.
- [7] *Từ điển Tiếng Việt*, 1992. Nxb Viện Khoa học Xã hội Việt Nam
- [8] Trần Trọng Thủy, 1992. *Khoa học Chẩn đoán Tâm lý*. Nxb Giáo dục, Hà Nội,
- [9] Vũ Dũng (chủ biên), 2008. *Từ điển Tâm lý học*. Nxb Từ điển Bách Khoa, Hà Nội.

ABSTRACT

Result of inspection of statistics test "determination of tendency standard deviations"

Due to the actual circumstances, the use of tests deviant behavior abroad, which is built on the evaluation criteria in accordance with the general provisions of the World Health Organization is not only appropriate, but also feasible. However, before using this test, the statistical test (or conduct research to try) to adjust, repair the expression ... the indicators to suit the object of study is essential avoid errors when making the diagnosis, education contributes timely deviant behaviors in students. Content articles about statistical test results obtained from tests "Identify trends deviant behavior"

Keyword: Psychological test, statistical tests, test reliability, test validity.